

[Gade]

lidt vanskeligt at tage det indlæg alvorligt, fordi det blev brugt til at nævne et andet problem, som er vigtigt, og så sige: derfor skal vi ikke drøfte det foreliggende problem.

Hr. Sander var heller ikke sikker på, at vi havde brug for en struktureret debat, og jeg forstod, at det samme gjaldt CD og fremskridtspartiet.

Jeg vil hæfte mig ved hr. Sven Skovmands varme støtte til forslaget og også ved hans bemærkninger om, at hvis vi bygger på de bedste af traditionerne i dansk folkeoplysning, har det netop noget at gøre med, at vi godt kan mobilisere frisind og fantasi. Man kan godt undres lidt over reaktionen i venstre og andre partier, der ofte praler af deres rødder i det grundtvigske og i det folkeoplysende, når de ser en stor udfordring, som det her er – der er jo ingen af ordførerne, der har nægtet, at det er en stor udfordring. Så mener de ikke, vi skal bruge det apparat, de erfaringer og de kræfter, som vi ved vi råder over. Det er for SF meget vigtigt, at vi benytter det apparat og ikke bare snakker om oplysning sådan generelt, og det kan så mange organer tage sig af, og der sker så meget, og de skriver om det i avisen alle vegne.

Vi har – det er også et svar til hr. Kofod-Svendsen – nogle erfaringer på det område, vi har oplysningsforbundenes erfaringer, vi har hele det folkeoplysende arbejdes erfaringer, og vi har erfaringerne fra energioplysningskampagnen at bygge på. Hr. Kofod-Svendsen siger, at sigtet er han enig i, det er kun måden, vi skal diskutere. Det, vi har gjort i SF, er at diskutere: hvad er måden, vi kan gøre det på? Her har vi altså nogle erfaringer, som vi kan bygge på. Det er såmænd helt simpelt dem, vi har taget udgangspunkt i. Vi ved, hvordan det virker, og det kan vi altså bygge på.

Jeg er opmuntret – også mere opmuntret end sidste gang, vi havde debatten – og mener, at nu handler det om i folketingsudvalget meget hurtigt at få konkretiseret den enighed, der findes, det flertal, der findes i denne sag, sådan at vi kan få dette forslag fremmet. Jeg vil komme med en opfordring til industriministeren og regeringen: det kunne godt være, at de skulle lade være at fortsætte den tankegang, som præger dem, at oplysning er forvirring, og måske gå lidt mere konstruktivt ind i en diskussion på dette område.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til det under den foregående sag nedsatte udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af et hybridnet.

Af Ritt Bjerregaard (S) m.fl.
(Fremsat 3/10 84).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Jeg forstår, at det er forslagsstillernes hensigt med genfremsættelsen af dette forslag, som vi havde til førstebehandling første gang i maj måned i år, at genåbne debatten, hvad jeg hilser med tilfredshed, og også at give teknologiudvalget lejlighed til at arbejde videre med sagen. Også dette er, selv om der jo er stillet og besvaret mange spørgsmål i forrige samling, selvfølgelig hundrede procent relevant. Da det er en genfremsættelse og der ikke er gået så vældig lang tid siden forrige behandling, skal jeg i hovedsagen henvise til de to indlæg, jeg havde under førstebehandlingen den 15. maj i år, det er folketingets forhandlinger 1983-84, 2. samling, spalte 6417 og fremefter. Jeg skal altså ved denne henvisning bekræfte de udtalelser, jeg kom med ved den lejlighed. Jeg skal yderligere bekræfte regeringens klart positive signaler med hensyn til oprettelse af et landsdækkende bredbåndsnet, begyndende med et hybridnet.

[Ministeren for offentlige arbejder]

Vi har efter behandlingen medio maj i år, altså ved forsommertide, og nu, efter begyndelsen af indeværende samling, haft kontakter til andre partier, herunder også til forslagsstillernes parti. Disse forhandlinger føres fortsat, og vi er i gang med nogle yderligere tekniske undersøgelser ved teleselskabernes hjælp.

Jeg kan oplyse, at disse forhandlinger ser ud til at kunne lykkes i den forstand, at de rent praktiske divergenser, der kan have været, vil blive bragt ud af verden ved, at vi finder løsninger, som alle parter og altså selve sagen kan være tilfreds med.

Uden at være indiskret tror jeg, at jeg kan sige, at jeg opfatter det sådan, at der hersker enighed mellem forslagsstillerne og regeringen på følgende punkter: bredbåndsnettet bør indføres her i landet med hybridnettet som sagt som mellemstation. Bredbåndsnettet skal være landsdækkende, ingen områder af landet skal udelades. Hybridnettets udvikling skal ske hurtigt, bortset fra som også sagt i forrige debat, at den jo allerede er i gang i en række år, men ikke så systematisk, som det nu skal ske. Vi skal altså i gang hurtigt. Det har selvfølgelig betydning også for færdiggørelsestidspunktet, og det har betydning for dansk industri, for dansk eksport, for dansk teknologi.

Vi er også enige om, at der ikke må være noget tvangselement og altså ikke nogen tilslutningspligt for nogen borger, familie, virksomhed osv.

Da hovedsigtet altså står klart for os, er det, der er tilbage at forhandle, faktisk teknik, men ikke uvigtig teknik. Det ene punkt, der volder vanskeligheder, er jo det, som forslagsstillerne kalder »solidarisk takstpolitik«; og som jeg vist uden at gøre vold på det udtryk kan oversætte til »ens takstpolitik«. Der er det altså, vi har vore tvivl om, hvorvidt ensartetheden er med til at fremme målet, når målet ikke bare er at få nettet, men at få det hurtigst muligt.

Men vi er i øjeblikket ved at studere nogle mellemløsninger, og jeg skal tilsige, at regeringen ønsker at være imødekommende. Sagen er så vigtig for hele landet, at der ikke er nogen grund til at ride nogen principielle kæphest, eftersom der jo på alle hovedpunkter er enighed. Det ville glæde mig, hvis også andre partier end regeringspartierne og

socialdemokratiet ville kunne tage del i denne enighed.

Med disse få ord skal jeg tilsige en grundig og hurtig besvarelse også af kommende spørgsmål. Så snart forhandlinger, der kan foregå sideløbende med udvalgets forhandlinger, bærer nogen frugt, skal jeg naturligvis sørge for, at nødvendig information udgår.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Da socialdemokratiet i foråret kom med dette forslag og sine tanker om hybridnet, var det os på ingen måde ukært, og det forslag, vi drøfter her i dag, synes jeg også er et godt initiativ, som ministeren var inde på.

I mediekommissionen er udført et efter danske forhold meget grundigt undersøgelsesarbejde. Dette arbejde har, som ministeren var inde på for et øjeblik siden, afdækket nogle problemer, nogle løsningsmuligheder og nogle perspektiver.

En af de ting, der er meget tiltalende ved det forslag, vi har til behandling her i dag, er, at man fra socialdemokratiet har vist virkelig forståelse for, at dette hybridnet ikke er pop, men noget alvorligt. Noget, man nok kan beklage ved diskussionen forud for i dag og forud for vore samtaler om dette, er, at mange vel fik en tendens til at opfatte dette hybridnet som en måde at sælge TV 2 på, men de to ting har ingenting med hinanden at gøre, så også på det område vil jeg gerne komplimentere forslaget for dets saglighed i dette ords egentlige betydning: at det handler om det, som sagen drejer sig om.

Jeg har ikke lyst til at tage stilling til nogen af de enkelte punkter – jeg ser, der er 6-7 forskellige punkter i forslaget – fordi jeg hverken vil binde mig til at sige ja eller nej til det ene eller det andet. Det er noget, som diskussionen i ad hoc-udvalget må dreje sig om, og jeg tror, det er uklogt at binde sig alt for meget.

Vi står her over for en sag, der for det første har været behandlet – og det er vel anden gang, jeg kan bruge udtrykket »sjældnen hurtigt« – af det danske folketing og de danske myndigheder. Den teknologi, vi taler om her, brød frem i 1976-77, og allerede i 1982-83 var et udvalg, om hvilket folk sagde, det var for stort til nogen sinde at kunne udrette noget, ved at færdiggøre en betænkning om det, den betænkning, som jeg karakteriserede

[Ole Bernt Henriksen]

med bemærkningen for et øjeblik siden, da jeg sagde, at denne betænkning var egnet som grundlag for overvejelserne i ad hoc-udvalget.

Vi skal nok indstille os på to ting, nemlig en meget grundig behandling og en meget hurtig behandling, for her er vel et af eksemplerne på, at medens græsset gror, dør hørsmor. Vi skal sørge for, at vi bevarer det forspring, som vi har i øjeblikket på dette område. Derfor er jeg glad for ministerens bemærkning om hurtige svar på spørgsmål fra udvalget. Jeg glæder mig umådelig meget til udvalgsarbejdet, og det tror jeg de andre medlemmer i udvalget også gør.

Sander (V):

Venstre er tilhænger af, at folketinget snarest tager beslutning om en udbygning af hybridnettet som en forløber for bredbåndnettet. Den teknologiske udvikling kræver simpelt hen, at vi klart signalerer vore overordnede ønsker til teleselskaberne.

I øjeblikket samler min største interesse sig omkring de søgede TV-muligheder, men det er helt klart, at menneskers store interesse for bredbånd og hybridnet angår den erhvervs- og industrimæssige betydning. Vi er overbeviste om, at de muligheder, som lyslederne eller fibertrådene byder på, vil være uundværlige hjælpemidler i den teknologiske fremtid, som vi allerede har taget hul på.

De offentlige institutioner som bl.a. sygehuse og uddannelsesstederne vil også ad denne vej være i stand til at udvikle sig mere effektivt og mere målrettet og til glæde for en større kreds af mennesker, men vi er mildest talt ikke begejstrede for socialdemokratiets ønske om eneret til P&T og telefonselskaberne til fremføring af radio- og TV-programmer fra udlandet og fra rummet. Når vi taler om signaler fra rummet, altså satellitterne, er det nok væsentligt at påpege, at vi beskæftiger os med kommunikationssatellitterne; det er jo disse, der primært overfører tjenester for erhvervslivet og kun sender TV på 12-13 reservekanaler. De rundspredende, direkte sendende TV-satellitter er en anden mulighed. Om ca. 1½ år får vi den første af disse TV-satellitter sendt ud i rummet, og de har en sendestyrke, der er 10 gange så stærk som kommunikationssatellitterne, og de kan derfor nedtages direkte af private, og her kan

vi politikere heldigvis ikke blande os i folks ønsker om modtagelse.

I dag har vi altså kun kommunikationssatellitterne, og det er også de eneste, der har interesse i denne sammenhæng. Fra venstres side har vi gang på gang fremført vort ønske om, at antenneforeninger skal kunne tage disse signaler ned, hvis det ønskes. På grund af internationale bestemmelser og den brevhemmelighed, der er nødvendig for nogle af kommunikationssatellitternes kanaler, har P&T hævdet, at nedtagning ikke kan gives fri. Da vi fra flere sider er blevet gjort bekendt med, at en sådan trafik foregår i nogle af vore nabolande, vil vi nærmere undersøge dette forhold i teknologiudvalget.

Viser det sig, at P&T nødvendigvis skal have dette monopol, må det være et ufravigeligt krav, at alle TV-signaler, som én eller flere modtagere ønsker at modtage og er villige til at betale for, skal nedtages og distribueres. Vi kan ikke leve med, at nogle få mennesker skal sidde i en monopolsituation og bestemme, hvad folk skal se. Vi er trætte af de bekymrede myndigheder, som ikke tør lade folk vælge selv.

Allerhelst så vi fri nedtagning, og det tror vi ikke vil være en hindring for hybridnetts udbredelse. Gennem hybrid- og bredbåndnettet burde teleselskaberne kunne klare sig i konkurrencen både på kvalitet og på økonomi. Men det må være en afgørelse, som landets borgere – og i denne situation vil det nok rettere være antenneforeningerne – selv må træffe.

Medens vi nødvendigvis må diskutere nedtagningen og hovedfordelingen af TV-signalerne, kan der fra vores side ikke herske tvivl om, at kommunerne skal inddrages og være en væsentlig medspiller i den lokale detailplanlægning.

Fra venstres side kan vi heller ikke tilslutte os ønsket om ens takster over hele landet. Vi ville finde det mere rimeligt, såfremt der var ens takstpolitik inden for de enkelte koncessionsområder, altså i Jylland, på Fyn og på Sjælland. Ved takstudligning forstår vi tilslutningsafgiften, hvorimod man naturligvis må betale efter forbrug afhængigt af benyttet tid og arten af brugen. F.eks. vil en videokonferencelinje nok være noget dyrere end en telexlinje.

Som allerede nævnt er venstre tilhænger af, at vi snarest og hurtigst muligt får hele

[Sander]

landet udbygget med hybrid- og bredbåndsnet, men vi tør ikke binde os til en fast udbygningsplan over 5 år, som socialdemokratiet har skitseret. Udbygningen må være efterspørgselsbestemt og baseres på en mere fleksibel ramme. Vi hylder naturligvis de markedsmæssige principper, men vi vil gerne i så vid udstrækning som muligt sikre de mindre samfundsenheder. Man kunne f.eks. forestille sig en udbygning i etaper, således at telefonselskaberne først forsynede de største byer, som vi kunne kalde etape 1. Ved en i forvejen fastsat tilslutningsprocent i etape 1 skal udbygningen derefter fortsætte i etape 2, der f.eks. kunne være de større landsbyer, og så fremdeles. Med en sådan model har vi i den udstrækning, det er muligt, taget et skyldigt hensyn til de små samfund, men stadig væk vil de markedsmæssige principper være gældende i et sådant omfang, at vi sikrer os imod fejlinvesteringer.

Vi har med interesse læst socialdemokratiets bemærkninger til beslutningsforslaget. Det er vigtigt, at vi er samfundsmæssigt bevidste, og vi er enige med socialdemokratiet i, at arbejdstiden skal tilpasses den teknologiske udvikling. Vi er måske mere spændt på, om fagforeningerne har den samme opfattelse, for der er næppe tvivl om, at arbejdsmarkedet på længere sigt må være indstillet på en helt anden arbejdsform end i dag, f.eks. mere fleksibel arbejdstid.

Det er vigtigt for os at fastslå, at vi ikke kan acceptere tvangstilslutning under nogen omstændigheder, og at vi heller ikke vil være med til at putte statsmidler ind i projektet – selvfølgelig lige bortset fra de P&T-forpligtelser, der er visse steder i landet.

Principielt kan vi tilslutte os beslutningsforslagets intentioner, men som det er fremgået af mine bemærkninger, er der nogle punkter, vi må have undersøgt og drøftet nærmere.

(Kort bemærkning).

Tastesen (S):

Af hr. Sanders indlæg kan man få den opfattelse, at der skulle være forskel på socialdemokratiets og venstres opfattelse af, hvad der er ytringsfrihed i forbindelse med brugen af den nye informationsteknologi og medierne.

Jeg vil gerne spørge hr. Sander, om det forhold, at vi siger, det er post- og telegrafvæsenet og telefonselskaberne, som skal stå for det tekniske med at frembringe tingene på den bedst mulige måde, har noget med begrænsning af ytringsfriheden at gøre. Vi har ikke givet udtryk for, at vi vil begrænse nogen som helst former for signaler gennem det nye kommunikationssystem. Tværtimod står der i bemærkningerne til vores forslag, at et af sigterne med et hybridnet er, at informationsteknologien skal bidrage til en nær-demokratisk udvikling, hvor flere og flere mennesker får adgang til medierne.

(Kort bemærkning).

Sander (V):

Jeg er naturligvis glad for hr. Tastesens bemærkninger, for de understreger jo, at vi ikke er uenige. Men det, som vi er bange for inden for venstre, er, at der kan ske en begrænsning, hvis der er nogle få, der skal bestemme, hvad der må tages ned. Men det behøver nødvendigvis ikke at være tilfældet, og derfor understregede jeg også i mit indlæg, at vi gerne allerede i dag vil påpege, at man, såfremt der bliver den monopolstilling, i så fald må tage alt ned, bare der er én eller flere, som ønsker at få det hjem i stuen og vil betale for det.

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Jeg finder anledning til på dette sted uden at vente til min eventuelle anden runde at gøre helt klart, hvad regeringens stilling er på dette punkt.

Nu var hr. Sander ikke ordfører i maj, men jeg går ud fra, at hr. Sander har læst, hvad der blev sagt sidste gang. Hvis hr. Sander har læst det, jeg sagde den 15. maj – og jeg ved, at han stoler på, at det, jeg står og siger her på regeringens vegne, også er regeringens synspunkt – vil han vide, at enhver frygt af den art, der kom til udtryk her for, at nogle skulle være »formyndere«, som der blev sagt – det er altså ikke i dag, vi behøver at aflægge ed på grundloven – er totalt ubegrundet og uberettiget. Der er ikke i P & T, ikke i ministeriet for offentlige arbejder, ikke i regeringen og ikke i regeringspartierne nogen, der ønsker at nære frygt eller være bar-

[Ministeren for offentlige arbejder]

nepige eller smagsdommer eller noget som helst i den retning.

Den omstændighed, at det er det offentlige: stat, amter og kommuner, der bygger veje i dette land, har vel heller ikke noget som helst at gøre med, at enhver borger frit kan færdes fra ethvert punkt til ethvert andet punkt. Der er en ene og alene tale om tekniske forhold, og jeg kan altså berolige hr. Sander – jeg kan ikke tænke mig, der er andre, der skulle have frygt på dette område, men det er der måske i partiet venstre – ved at henvise til, hvad jeg sagde sidst, hvad jeg nu har gentaget, og hvad jeg ikke skal ulejlige folketinget med at sige en tredje gang, for det står faktisk til troende.

(Kort bemærkning).

Sander (V):

Når jeg nævnte det igen i dag, er det, fordi vi føler, det er principielt meget vigtigt at få det nævnt, og derfor kan jeg kun sige det samme til ministeren, som jeg sagde til hr. Tastesen, nemlig at vi kun er glade for og tilfredse med, at tingene er i orden. Men jeg tror ikke bare, det gælder venstre, jeg tror også, det gælder de øvrige tre regeringspartier, ministerens inklusive, at vi ikke ønsker, der skal være nogen smagsdommere, men vi pointerer vigtigheden af det ved at sige det endnu en gang. Nu har vi fået bekræftet i dag, at der ingen problemer er, så vi ser trygt den videre forhandling i møde.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil gerne til en indledning sige, at jeg egentlig synes, det er mærkeligt, at politikere altid er så bange for at være formyndere, for hvad er det egentlig, vi er, når vi er politikere? Vi har ladet os vælge af et politisk parti, der har en bestemt holdning til, hvordan tilværelsen skal være. Vi prøver på at påvirke befolkningen, så de synes det samme som vi. Er det ikke at være formyndere, og er det ikke rigtigt? Det undrer mig altid, at man er så bange for begrebet formynder, og jeg tror, man skal tænke sig lidt om, før man bliver ved med at sige, at man er bange for det.

Den diskussion, man hidtil har ført om hybridnettet og bredbåndnettet, har ligesom hele diskussionen om informationsteknologien, men måske i særlig grad været, hvad man kunne kalde et teknologifikeret trip. Den

har været ført af teknokrater og af enkelte interesserede politikere, og den har været ført meget forvirrende. Folk fra P & T har ønsket én løsning, folk fra telefonselskaberne en anden; folk der lever af at lave antenner, har ønsket én løsning, og folk, der arbejder med kabler, en anden.

Mediekommissionen har sådan set ikke været os til megen hjælp på dette område, fordi den også har været meget, meget teknisk fikseret; den har ikke sagt ret meget om de arbejdsmæssige, de kulturpolitiske og de socialpolitiske konsekvenser af dette her. Egentlig er den, der har givet os mest hjælp fra offentlig side, planstyrelsen, som jo udsendte en udmærket og forståelig redegørelse for et halvt års tid siden, og den vil jeg gerne takke for herfra.

Det har også været meget vanskeligt at finde ud af, hvad dette her egentlig ville komme til at koste, for de økonomiske beregninger, man har lagt for det, har jo været lagt på et grundlag, som sådan set var en fiktion. Hvem siger, at 30 pct. vil tilslutte sig i løbet af det første år, og hvem siger, at 60 pct. af befolkningen vil tilslutte sig i løbet af de næste syv år, som man vistnok regnede med?

Der er altså meget, som endnu er uopklaret ved dette. Der er hr. Sanders ønske om, at det hele skal køre på nogle markedsmæssige betingelser – det samme ønske har man hørt tidligere fra regeringen – og der er meget andet, vi må have oplyst. Der er også mangel på forsøg. Det ville være meget rigtige, om man havde ikke ét eller to forsøg i gang, som man har, men om man havde nogle flere.

Når jeg har sagt alt det, vil jeg tilføje, at vi ikke er negativt indstillet over for etableringen af et hybridnet, men vi vil gerne vide noget mere. Vi vil gerne have nogle flere oplysninger, vi vil gerne have noget mere klarhed, før vi tager vores endelige beslutning.

Desuden vil vi, som jeg også sagde under den tidligere debat, meget gerne have involveret befolkningen i debatten om dette her. Hvad vil befolkningen med det? Vil de have hjemmearbejdspladser, vil de have decentrale arbejdspladser – hvad nogle af os synes ville være en langt bedre løsning end hjemmearbejdspladser – vil de bruge det udelukkende til nedtagning fra satellitter, eller vil de forlange, at det så hurtigt som muligt skal ud-

[Ingerlise Koefoed]

bygges, sådan at man også kan bruge det til tovejskommunikation, til lokal-TV og til at snakke samme via TV eller på andre måder mellem Skagen og Gedser, hvis man har de samme interesser at tale om? Endvidere: hvordan vil befolkningen prioritere dette her? Vil man finde sig i, at alle pengene bliver brugt til teknologi, eller vil man forlange, at der skal sættes penge af til levende kulturaktiviteter, samtidig med at man udbygger hybridnettet og måske når videre til bredbåndsnettet?

Alle disse spørgsmål kan jeg selvfølgelig ikke få svar på her i dag, dem har jeg ikke kunnet få svar på i al den tid, vi har diskuteret sagen.

Socialdemokratiets forslag imødekommer mange af de ønsker, vi har for, hvordan tingene skal etableres, og vi går altså gerne og forholdsvis positivt ind i udvalgsarbejdet, men jeg vil gerne gentage, hvad jeg sagde sidst, nemlig at jeg ikke synes, det haster mere, end at vi kan få lavet nogle vigtige manglende undersøgelser og få svar på nogle af de vigtige spørgsmål og måske også høre, hvad man siger i fagbevægelsen – vi har hørt noget om det – og hvad man siger andre steder om det, før man træffer den endelige beslutning.

Sven Skovmand (RV):

Med genfremsættelsen af forslaget om et hybridnet gav socialdemokratiet igen folketinget lejlighed til at diskutere dette problem. Det er i sig selv en positiv ting, og man kan da håbe, at debatten om det kan føre til, at man får en ordentlig samordning af de ting, der foretages af telefonselskaber, post- og telegrafvæsen, antenneforeninger osv. Det gælder om at undgå dobbeltinvesteringer og andre former for spild af ressourcer, for uanset de mere langsigtede planer vil der jo ske en udvikling af den nye teknik. Når man skal reparere det bestående, vil man tage den nye teknik i anvendelse, og så er det netop, det er vigtigt, at man ved, hvad man gør.

Men samtidig vil jeg sige, at vi nok er noget tilbageholdende over for den fremskyn-delse af udviklingen, som i nogen grad ligger i det socialdemokratiske forslag. Der ligger store muligheder for et hybridnet – det kan der ikke være tvivl om – men spørgsmålet er, om det er rimeligt at fremskynde denne ud-

bygning, så længe vi ikke ved, om der er brug for den ekstra kapacitet, som nettet vil skabe. Bør man ikke længst muligt holde sig til det bestående og så forbedre det med de muligheder, der er, f.eks. digitalisering?

Det er karakteristisk for meget af den moderne teknik, at den år for år bliver billigere, ikke alene i forhold til prisstigningerne i almindelighed, men også i helt absolutte beløb. Det gælder selvfølgelig især EDB-teknikken, men man må vel også vente et betydeligt prisfald på kommunikationsområdet. Dette prisfald bør komme forbrugerne til gode, og det forudsætter måske nok, at man ikke går i gang alt for hurtigt.

Vi har en industri i Danmark, der er ivrig efter at komme i gang, fordi den håber at få et teknologisk forspring herved, men vil en industristøtte til syvende og sidst ikke være bygget på sand? Er det rimeligt, at samfundet skal ofre en masse penge, for at en bestemt industri kan opnå en midlertidig og meget tvivlsom fordel?

Hybridnettet skal bæres oppe af den interesse, som der forventes at være i forhold til udenlandsk satellit-TV, men er den interesse til syvende og sidst så stor, som man forestiller sig, og er vi så sikre på, at alle disse TV-programmer vil være til rådighed? Det vil de måske kun, hvis vi netop laver et system, som gør det muligt for dem at blive set af et stort antal mennesker.

Planstyrelsen har i sin rapport om disse forhold udtrykt en betydelig betænkelighed ved den centralisering, som følger med forslaget, og den peger på, at man i en række kommuner vil komme til at støtte en udvikling, som går stik imod etablerede planer og stik imod, hvad man på andre områder ønsker, nemlig en decentralisering og en ligestilling af borgerne med hensyn til muligheder. Også det taler imod en forhastet beslutning.

Meget af det, jeg her har sagt, kan virke som en slags maskinstorm, som en fornægtelse af de muligheder, der ligger i ny teknik. Men det er ikke det, jeg vil. Personlig tror jeg, der ligger meget store muligheder i den nye teknik – den kan faktisk give mange mennesker en rigere tilværelse. Men betænkeligheden ligger ved en uforberedt, en for dårligt forberedt anvendelse af den nye teknik. Det ville være uheldigt, om tilfældige

[Sven Skovmand]

virksomheders og institutioners interesser skulle styre udviklingen.

Derfor vil jeg endnu en gang sige, at vi skal skynde os langsomt i denne sag; forhåbentlig skal arbejdet i udvalget føre til, at vi får et bedre beslutningsgrundlag end det, vi hidtil har haft.

Sonja Albrink (CD):

CD vil medvirke positivt til arbejdet i udvalget, når det endelig resultat af drøftelsen mellem regeringen og socialdemokratiet foreligger.

Pia Kjærsgaard (FP):

Hvis man indfører hybridnettet, bliver ca. 1 million danskere, der bor i tyndt befolkede områder, ikke forsynet med satellitprogrammer. Det vil sige, at man bliver nødt til at give disse mennesker lov til privat at nedtage signalerne. Dette indebærer igen, at man så må lovgive forskelligt for forskellige dele af den danske befolkning, og det er vist ikke set før i Danmarkshistorien.

Det mest groteske i denne sag er, at fællesantenneanlæg kan nøjagtig det samme, som hybridnettet vil blive i stand til, nemlig at transmittere satellitprogrammerne, og der er mulighed for tovejstransmission af TV-signaler, datainformationer o.lign. Sidstnævnte gælder dog kun for de mest moderne anlæg. Den tekniske kvalitet er fastlagt i P & Ts tekniske bestemmelser.

Fremskridtspartiet vil ikke tvangstilslutte fællesantenneanlæggene; det bliver resultatet, hvis lovgivningen opretholder og udbygger teleadministrationens ene del: dels at nedtage signalerne, dels at langdistancefremføre disse. Det er fuldstændig overflødigt først at nedtage signalerne f.eks. fra én central på Sjælland og derefter sende signalet via lysleder kabler til en hovedstation og så lade det ende i de nuværende fællesantennekabler. Signalet kan nedtages direkte af fællesantenneerne og direkte til de enkelte seere, og det er klart, at parcelhusejerne selv skal kunne nedtage signalerne via private parabolantennener, som kan sættes op, uden at man får problemer med miljøet. Det er jo ikke et spørgsmål, om en DBS-parabolantenne skal sidde på et tag – den kan stå i en have eller andre steder. Vi må ikke glemme, at de satellitter, de skal modtage signalerne fra, befinder sig

små 36.000 km oppe i luften, så det har nok ikke den store betydning, om antennerne sidder et par meter højere eller lavere.

Fremskridtspartiet mener, det er vigtigt, at fællesantenneforeninger selv får lov at nedtage de udenlandske TV-programmer, som er tilbudt os ganske gratis. Det drejer sig om Sky Channel og fransk TV 5, begge to kanaler, som man allerede kan se i Sverige og Norge, selv om de indeholder reklamer. På det område er Sverige foran os; herhjemme kniber det, fordi der kun kan åbnes mulighed for at se disse via lovgivningen. Det, man er bange for, hvis fællesantenneanlæggene får tilladelse til at nedtage de udenlandske TV-programmer, er, at muligheden for at få TV-seerne til at betale for hybridnettet til 5–6 mia kr. forsvinder. Da det bliver så meget dyrere for seerne at tilslutte sig nettet, og da det i det hele taget tager 5–6 år, før det er etableret, ved man ikke, hvilke muligheder der vil være til den tid af anden slags.

Det er vigtigt for os i fremskridtspartiet at præcisere, at vi tager afstand fra et hybridnet, som vil indebære fællesantenneforeningernes tvangstilslutning. Vi ønsker heller ikke at være maskinstormere og bagstræveriske, men vi ønsker helt klart, at fællesantenneforeningerne selv skal have lov at nedtage satellitprogrammerne direkte til deres parabolantennener.

Vi ved jo desværre alt for godt, hvad der sker, når staten går ind for monopol. Vi behøver ikke endnu en gang at nævne naturgasskandalen, men lidt af det samme regnestykke vil jeg påstå man laver her. Ifølge beslutningsforslagets bemærkninger påregner teleadministrationernes rapport en enhedstakst for hele landet på ca. 420 kr. Hvorfor man angiver disse 420 kr. ekskl. moms, må stå hen i det uvisse. Hvorfor ikke kalde tingene ved deres rette navn? Det må være 512 kr. inkl. moms, men 420 kr. lyder billigere. Hvis vi holder fast ved denne pris, må denne pris være en gennemsnitspris, som holdes kunstigt nede for at lokke husarerne ind. Så ved vi, hvad der sker, når teleselskaberne har fået monopol: så er der uanede muligheder for at gøre det til en ægte guldåre, idet der frit kan pålægges nye afgifter.

Mens vi er ved afgifter: hybridnettet åbner jo vejen for bredbåndsnettet, som vil have en oprettelsespris på 40–60 mia kr. Det er en af

[Pia Kjærsgaard]

de største investeringer, der så overhovedet vil finde sted i hele Danmarkshistorien.

80 pct. af kapaciteten skal aftages af den offentlige sektor. Så er det, man kan spørge, om man har råd til det. Fremskridtspartiet mener selvfølgelig nej.

Tinning (VS):

Jeg mener, vi her er ved en sag, hvor det vel nok i sjældnen grad kan betale sig at slå lidt koldt vand i blodet og prøve at kaste et lille blik på, hvad det overhovedet drejer sig om. Hvad ved vi? Vi ved i hvert fald, at uanset om vi nu beslutter det ene eller det andet eller siger det ene eller det andet, vil teleselskaberne udbygge telenettet frem mod en eller anden form for digitaliseret net. Det gør de, uanset om vi siger A eller B eller frem eller tilbage.

Vi er også udmærket klar over, at den udbygning af nettet, som vil finde sted, i det næste 10-15 år er i stand til at rumme det kendte behov for teletjenester, det kendte behov for datatjenester, sådan som vi kan se det i dag i disse 10-15 år frem. Den oplysning er lige præcis rigelig til, at man godt kan droppe enhver, så være den nok så populær, snak om, at nu kører toget og vi skal skynde os lidt, for ellers kommer vi ikke med, og så løber de alle sammen fra os. Vi har faktisk i teleselskaberne planer om, at man laver en netudbygning, som vil kunne rumme de kendte tjenester de næste 10-15 år. Så kunne man selvfølgelig sige: nå ja, men vi er nødt til at få lagt noget ned i jorden, så vi kan få sendt noget fjernsyn af sted. Men vi ved jo også, at det faktisk er billigere set derfra, hvor vi er i dag, at sende fjernsynssignalerne via luften end via jorden. Det er den ene ting, vi ved.

Den anden ting, vi ved, er, at forvirringen på dette område er helt utrolig. Jeg synes egentlig, ministeren for offentlige arbejder gjorde os en stor tjeneste ved hele tiden at tale om bredbåndsnet, når ministeren i virkeligheden mente integreret bredbåndsnet. Bredbåndsnet er noget, P & T hævder de allerede har, og det er ikke bredbåndsnet, ministeren vil have, ministeren vil have et integreret bredbåndsnet. Enten ved ministeren det ikke, eller også kender ministeren ikke forskel, og det kan sådan set være lige meget, men det er et herligt eksempel på, hvordan

den hæmningsløse, bevidstløse begejstring for den nye teknologi fører til, at vi bare slynger om os med forskellige begreber, forskellige ord, men i virkeligheden ikke er klar over, hvad de dækker over.

Jeg mener, at et skridt på vejen til at få lidt mere klarhed i dette her ville være også at forsøge at gøre debatten en smule mere dansk. Vi skal holde op med at tale om hybridnet og begynde at tale om bastardnet, for det er jo det, hybrid betyder, som man vil vide, hvis man har haft tid til at studere latin eller fremmedordbogen, som jeg holdt mig til, og et bastardnet er jo, hvad det er.

I øvrigt mener jeg, at det første trin i diskussionen simpelt hen må være: hvorfor skal vi overhovedet have det? Jeg vil egentlig ikke bebrejde ministeren, at ministeren ikke gav sig af med at forklare det, for regeringen er jo tilhænger af en bevidstløs udbygning af den ene og den anden form for teknologi og mener, at bare vi får EDB og noget offshore, skal det hele nok gå.

Jeg håber meget, at de socialdemokratiske forslagsstillere i det mindste mundtligt, for det er jo ikke sket i forslaget, vil forklare lidt om, hvad der overhovedet er grunden til, at vi skal have det nu, hvad der overhovedet er grunden til, at det haster sådan.

Der er vel groft sagt normalt tre argumenter, der føres i marken på dette felt. Det ene er det beskæftigelsesmæssige, og jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor meget forslagsstillerne tror der er i det. Næppe alverden.

Det andet er det industripolitiske. Det industripolitiske har flere dimensioner. Den ene er, at man siger: det er ligesom med vindmøller – det gør man i et forsøg på at popularisere det hele en smule – og hvis vi nu får et stabilt hjemmemarked med vindmøller, kan vi også få en større eksport af vindmøller. Det er det samme her. Vi har nogle danske virksomheder, som ligger godt i konkurrencen, og såfremt vi inddrager dem i en udbygning af et eller andet bastardnet her og nu, får de gode muligheder for at placere sig flot i den internationale konkurrence.

Jeg kunne godt tænke mig, hvis forslagsstillerne ville ulejlige sig med at udbygge denne påstand, fordi vi ved jo udmærket, at man i den almindelige konkurrence i Tyskland, Frankrig, England og Sverige allerede er godt på vej. Jeg mener egentlig også, det er påfaldende, hvilket svar man får, hvis man

[Tinning]

i dag beder f.eks. N.K.T. – det er jo blandt andet dem, der meget hyppigt henvises til – forklare, hvorfor det er så utrolig vigtigt for dem at have det såkaldte udstillingsvindue ud til den store verden for at klare sig industripolitisk, for så får man nogle tøvende svar. Jeg tror, det hænger sammen med, at de i virkeligheden ikke har specielt meget brug for dette udstillingsvindue.

Hvis der ikke er beskæftigelsesmæssige årsager – og det er der næppe, og der er efter min bedste formening heller ikke industripolitiske begrundelser – så kan man selvfølgelig sige, at der kan være nogle kulturpolitiske begrundelser – det her med, at vi må have noget mere fjernsyn og sådan noget – men andre har allerede talt om, at det simpelt hen er for plat og for lavt, så det er der ikke nogen grund til at fortsætte med.

Før talte vi om folkelig oplysningskampagne om informationsteknologi, og der var, så vidt jeg kunne vurdere det, også et flertal for det. Der kunne være god grund til at sætte den i gang og lade den omfatte også beslutninger om bastardnet og bredbåndsnet og integreret bredbåndsnet, og hvad ved jeg, for det kunne i det mindste få diskussionen til at forløbe bare nogenlunde sagligt.

Kofod-Svendsen (KrF):

Jeg vil gerne begynde med at takke socialdemokratiet for dette forslag, dette initiativ. Jeg har flere gange kritiseret socialdemokratiet for blot at være passiv, for at føre de korslagte armes politik; her synes jeg, at man vejrer en ny situation, og hvis dette er indledningen til, at socialdemokratiet også på andre områder vil gå ind i et konstruktivt og bredt samarbejde, kan jeg kun hilse det velkommen.

Jeg vil også takke ministeren for den redegørelse, som ministeren har givet os.

Mit parti er også enig i, at vi skal satse på et hybridnet som forløber for et landsdækkende bredbåndsnet.

Så er der spørgsmålet om takten og omfanget af udbygningen af bredbåndsnettet, og i den situation vil jeg stærkt understrege, at vi ikke må svigte de små enheder i samfundet.

Den udvikling, som følger af denne udbygning, skaber også nogle spændende familiepolitiske overvejelser, men det skal jeg ik-

ke her stå og bruge tid på. Jeg tror, vi på mange områder får en ny situation, og det, jeg ønsker, er, at vi styrer denne udvikling ud fra familiens situation, tager det som udgangspunkt, når vi skal planlægge den videre udbygning.

Som konklusion vil jeg gerne understrege tre ting, som jeg lægger vægt på: den ene er den geografiske spredning, den anden er, at der sker en ligelig byrdefordeling, hvad det økonomiske angår, og den tredje, at vi under udbygningen knytter til ved kommuneplanlægningen. Det er tre helt konkrete, nære punkter, som jeg gerne lige vil nævne her, og som jeg vil understrege under det videre udvalgsarbejde, som vi fra mit partis side vil tage positivt del i.

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg vil gerne indlede med at takke for en række særdeles positive bemærkninger til forslaget. Jeg var glad for ministerens positive udtalelser og understregning af nødvendigheden af de forhandlinger, som allerede er gået i gang.

Jeg mener, det er korrekt, når det blev understreget, at vi er enige om, at et bredbåndsnet bør indføres, at vi er enige om, at det skal være landsdækkende, at vi er enige om, at det er nødvendigt med en hurtig start, at det skal foregå systematisk, og at vi ikke skal have tvangselementer eller tilslutningspligt ind i det.

Herudover er vi enige om det, som hr. Kofod-Svendsen understregede, til sidst, nemlig nødvendigheden af den kommunale planlægning og kommunernes indflydelse på det, der her kommer til at foregå, og jeg mener også, at ministeren gjorde ret i at understrege, at der tilbage står nogle forhandlinger bl.a. om takstpolitikken.

Jeg var glad for bemærkningerne fra hr. Ole Bernt Henriksen; jeg synes også, det er rigtigt at understrege, at den sammenhæng, der har været i den offentlige debat om hybridnettet og TV 2, faktisk har meget lidt med sagen at gøre.

Jeg synes, det var påfaldende, at fru Ingerlise Koefoed i sin opremsning af de forskellige opfattelser, der havde været i P&T og i teleselskaberne, overhovedet ikke kom på den tanke at nævne det kompromis, der rent faktisk er indgået i teleselskabernes redegø-

[Ritt Bjerregaard]

relse af november måned 1983, som der direkte henvises til i forslaget. Det fremgår også af vores forslag, at vi finder det supplement, der kom fra planstyrelsen, værdifuldt. Jeg deler fru Ingerlise Koefoeds opfattelse af, at der er en lang række samfundsmæssige konsekvenser knyttet til etableringen af hybridnettet, og at vi vil stå over for en række valg. Fru Ingerlise Koefoed nævnte spørgsmålet om arbejdspladserne, om decentrale arbejdspladser, hjemmearbejdspladser osv., og fru Ingerlise Koefoed nævnte også en række andre ting. Jeg mener ikke overhovedet, der er noget, der forhindrer, at den debat kan foregå, hvis man træffer en beslutning om etablering af hybridnettet.

Jeg tror, det må have været en misforståelse, når fru Ingerlise Koefoed fremhævede, at hun havde stillet en række spørgsmål, som hun ikke havde kunnet få svar på, for mig bekendt har vi fået svar på de spørgsmål, der er stillet i teknologiudvalget, og der kan selvfølgelig stilles flere.

Jeg er enig med hr. Sven Skovmand i, at det gælder om at undgå dobbeltinvesteringer, og jeg er også enig i, at den nye teknik vil udvikle sig, hvad enten folketinget er i stand til at træffe beslutninger eller ej. Derfor mener jeg – og det gælder også hr. Tinning – at det, der vel er hovedsagen i en stillingtagen på nuværende tidspunkt, er, om man mener, det er nødvendigt med en fremskyndet planlægning, eller man ikke gør det. Der er selvfølgelig en lang række af disse ting, der allerede foregår, og vi er i socialdemokratiet klart tilhængere af, at dette kommer ind i et fornuftigt planlægningsystem.

Hr. Tinning spurgte, om vores begrundelse for at ønske hybridnettet hang sammen med nogle beskæftigelsesmæssige overvejelser, og dertil kan jeg svare: nej, det gør den i hvert fald ikke, hvis man taler om etablering af hybridnettet. I øvrigt synes jeg, det var påfaldende, at hr. Tinning, da han talte om de industripolitiske perspektiver, også alene hæftede sig ved etableringen. Noget af det, der er interessant i forbindelse med hybridnettet, er selvfølgelig den teknik, der kommer til at stå til rådighed for virksomhederne, og ikke kun spørgsmålet om, hvilke virksomheder der vil være i stand til at levere i forbindelse med en opbygningsprocedure.

Jeg synes i virkeligheden, at spørgsmålet om den teknik, der kommer til at stå til rå-

dighed, og hvad den kan komme til at betyde for dansk industris udvikling, er en langt mere interessant diskussion, og her hænger det jo i disse år ganske meget sammen med, at man kommer med i tide og ikke bare venter på, at andre bliver dygtigere og andre kan præstere de ting, som vi måske ville være i stand til at præstere, hvis vi var i stand til at træffe nogle beslutninger.

Jeg glæder mig altså til det udvalgsarbejde, vi skal i gang med, og jeg deler den opfattelse, som kom til udtryk bl.a. fra hr. Ole Bernt Henriksen, at det skal være både grunddigt og hurtigt.

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Jeg skal indlede mit andet indlæg på samme måde, som jeg gjorde i maj, ved at sige, at jeg finder denne sag så vigtig, at jeg nok agter at benytte min taletid fuldt ud.

Må jeg starte med en henvendelse til hr. Kofod-Svendsen, der er blevet opmærksom på, at jeg ved førstebehandlingen, altså i maj måned i år, i min replik, som kom, efter at hr. Kofod-Svendsen havde måttet forlade salen, lagde ham ord i munden, som han ikke sagde, nemlig at han skulle have sagt om TV i almindelighed, at det er passiverende og sløvende. Jeg har kunnet efterlæse, at det er noget, hr. Kofod-Svendsen ikke har sagt, og jeg vil gerne give min uforbeholdne undskyldning for, at jeg har vidt overfortolket, hvad jeg måtte have hørt.

Hr. Tinning talte gentagne gange om bevistløs begejstring – jeg ved ikke, hvem det er. Personlig er jeg meget skeptisk og kritisk indstillet til alt, hvad der er nyt, men jeg skal dog tillade mig at citere et ord, som jeg synes der er megen sandhed i, det er Robert Kennedy, der i sin bog »En bedre verden« skriver, at det gælder om at eksperimentere mest muligt. Han siger, at vi skal have evnen til at afprøve alt det nye, frygtløs gå i gang med muligheder, som fornyelser giver os. Det sætter jeg allerhøjest, men jeg er enig i, at det skal følges opmærksomt og kritisk, men det skal jeg straks komme nærmere tilbage til i et svar til fru Ingerlise Koefoed.

Til hr. Sven Skovmand har jeg også kun en enkelt replik, nemlig at der efter min bedste overbevisning ikke er tale om industri-støtte; der er efter min mening ikke noget

[Ministeren for offentlige arbejder]

element af industristøtte i forslaget eller i de hensigter, som mange partier her i salen har. Hvis det samtidig gavner industrien, er det da ikke dårligt, men at tale om industristøtte i denne forbindelse mener jeg er forkert.

Med hr. Sander har jeg allerede udvekslet bemærkninger. Jeg er glad for hans replik i den sammenhæng, vi talte om før, med hensyn til formyndereskabet. Lad mig bare sige yderligere til hr. Sander, at jeg også sagde det om kommunerne klart den 15. maj 1984. Vi havde på det tidspunkt forhandlinger i gang med både Kommunernes Landsforening og Amdsrådsforeningen. Vi har fortsat disse. Vi er så godt som enige med kommunerne om deres rolle i dette kommende arbejde, så der bliver nok heller ingen problemer dér.

Så vil jeg gerne sige noget til fru Ingerlise Koefoed, og dette svar vil jeg beskæftige mig lidt mere med, også fordi der her er indbygget nogle svar til hr. Sven Skovmand og hr. Tinning.

For det første vil jeg sige, at jeg ikke kan godkende definitionen af politikerne som formyndere. Fru Ingerlise Koefoed sagde, at det at søge at overbevise andre og få tilslutning hos andre til sine synspunkter er der vel også noget formynderi i. Nej, det synes jeg ikke. Selvfølgelig skal vi da debattere og forsøge at overbevise hinanden, men jeg synes, at vor lovgivning og vore regelsæt slet ikke skal være formynderiske; vi skal klart have færdselsregler også i andet end i trafikken, men at der skulle være nogen formynderrolle i at være politiker tror jeg nok at et stort flertal både i denne sal og i andre folkevalgte forsamlinger vil afvise.

Så bliver der sagt: hvem deltager i debatten? Ja, man kan jo ikke bebrejde politikerne, at de deltager i debatten, og man kan ikke engang bebrejde medierne, at de slet ikke har refereret debatten eller ikke givet spalteplass til den. Der er også mange af mediekommisionens medlemmer, der har deltaget i debatten, og der er mange, mange andre. Hvorvidt den fører eller ej, er jo igen i et demokrati overladt til menneskene selv, og vi har jo gud ske lov ingen minister, der kan udkommandere nogen til at udtale sig.

Jeg kan da også godt forstå, at folk synes, det er svært, og jeg vil gerne bekende, at jeg ikke tror, der kan træffes nogen beslutninger

i denne sal, ved folkeafstemninger eller ved inddragelse af meget brede kredse i debatten. Ikke fordi jeg har noget imod, de gjorde det – jeg ville være glad, hvis de gjorde det – men mennesker har jo mange ting at gøre og mange ting at tænke på. Jeg tror slet ikke, at nogen, heller ikke de største eksperter – og slet ikke vi politikere – kan udtale sig om, hvad befolkningen vil med det.

Jeg var inde på tilsvarende betragtninger den 15. maj: hvad ville befolkningen med elektriciteten, da den blev indført? De ville have lys og delvis varme, men hvad den førte til, kunne det, fru Ingerlise Koefoed kalder befolkningen, selvfølgelig ikke overse, og befolkningen kan altså heller ikke overse, hvad hybridnettet kan udvikle sig til. Nogle teknikere kan opstille en hel masse muligheder, som ikke vil sige den enkelte person noget andet end: det var da sjovt, det var da interessant. Men ingen vil kunne overse, om de får brug for det eller ej, og i hvilken udstrækning og på hvilken måde de vil benytte sig af det om 10–15 år, som hr. Tinning sagde. Med den fart, teknikken har på, tror jeg ikke, det er muligt.

Det, jeg imidlertid tror på, er, at den teknik, der er til stede, er det ikke op til nogen politikere eller nogen folkevalgt forsamling at spærre af over for befolkningen. Den skal være til rådighed, og så må vi have tillid til hinanden, herunder altså også til befolkningen. Vi må have tillid til, at de har en kritisk sans, en sund skepsis, at de selv kan finde ud af – ligesom de selv skal bestemme, hvilke bøger og aviser de vil læse – hvor de skal køre hen i deres biler, hvad de vil tage ind på deres radio- og TV-apparater, hvad de i øvrigt vil bruge elektricitet og andre kraftkilder til osv. På samme måde skal befolkningen selv her disponere over sin tid. Det ville være aldeles utilstedeligt, hvis vi gav os af med at holde en teknik, som er kendt og udviklet, tilbage. Vi ved desuden, at den kommer i en lang række lande, og deri ligger selvfølgelig det industripolitiske sigte, som jeg også tror hr. Tinning efterlyste. Da vi ved, at den kommer i en række lande i vor nærhed og fjernere på kloden, vil det stille os vældig tilbage, hvis vi i løbet af ganske få år er i den situation, at vi ikke har fulgt med.

Kultur kan altså ikke planlægges ved tegnebrætter, som teknik kan. Det er sagt, at det at konstruere og fremstille en bil, en TV-sen-

[Ministeren for offentlige arbejder]

der og TV-modtager er et spørgsmål om civilisation; hvordan man kører i sin bil, og hvad man modtager på sine apparater, er et spørgsmål om kultur, det må vi venligst overlade til befolkningen selv. Her er det altså netop, at vi ikke skal være formyndere, men at vi skal stille noget til rådighed.

Men jeg vil gerne indrømme over for fru Ingerlise Koefoed, at der er en god portion tro i det. Der er en god portion tro i alt, hvad der er nyt, og som indeholder enormt rigelige og næsten uoverskuelige muligheder, fordi der hele tiden gøres nye opfindelser og sker nye udviklinger, som selv de bedste teknikere i dag ikke kan overse. Jeg har den tillid til befolkningen, at den vil vide at benytte også disse nye tekniske muligheder på den måde, som den ønsker. Med den mener jeg den enkelte borger, den enkelte familie, eller hvem det måtte være.

Så skal jeg endelig knytte an til noget, hr. Sander sagde, men det har sandelig også noget med selve forslaget at gøre, idet jeg samtidig takker ordføreren for forslagsstillerne for de bemærkninger, der blev gjort. Jeg er ret meget i tvivl om, hvorvidt det er rigtigt, som hr. Sander sagde, at folketinget skal tage beslutning om udbygning af et hybridnet. Det kunne man godt udlæse af pkt. 1 i forslagsteksten.

Det, der skal ske rent folketingsmæssigt, er en ændring af radiospredningsloven, og den havde regeringen allerede fremsat i maj måned. I det øjeblik den ændring bliver gennemført, forhåbentlig ikke bare i denne samling, men i løbet af få måneder, er der intet til hinder for, at punkt 1 i forslaget kan virkeliggøres, nemlig at P & T og telefonselskaberne får mulighed for at etablere et hybridnet og det, der derefter følger, så i virkeligheden behøves der ikke nogen folketingsbeslutning.

Vi kan da udmærket udtale noget, også i form af en beslutning, men det, der skal til, er en lovændring om fremførelse af signaler ud over kommunegrænserne. Der er tale om forhandlinger om ophavsret og sådan noget. Alt dette kræver imidlertid ikke en folketingsbeslutning, men at folketinget ændrer de paragraffer, som det er nødvendigt at ændre, i den relevante lovgivning.

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg tror ikke, det er nogen nytte til at fordybe sig mere i den filosofiske diskussion om, hvad der er formynderisk, og hvad der ikke er formynderisk. Jeg vil bare sige, at jeg ikke har noget imod en gang imellem at stå frem og sige, at det og det synes jeg er det bedste, og det og det vil jeg søge at fremme. Om det så er formynderisk eller ej, må være op til andre at bedømme.

Jeg bebrejder da ikke teknikerne – tværtimod – at de fører en teknisk diskussion. Jeg synes, det er udmærket, at vi har nogle meget dygtige teknikere, som kan komme frem til nogle resultater, som vi andre kan se på, men jeg er helt uenig i, at det ikke er noget, der skal og kan diskuteres i befolkningen. Den argumentation, som trafikministeren kom med her, er præcis den samme som den, andre ministre kom med, dengang man begyndte at tale om, at man godt ville have en folkelig diskussion om a-kraften.

Man sagde: det har folk ikke forstand på. De kan da være ligeglade med, hvor deres elektriske lys kommer fra, om det kommer fra a-kraft, om det kommer fra kul, om det kommer fra olie, eller hvad det kommer fra.

Men det viste sig jo, at befolkningen var interesseret, det viste sig, at befolkningen kunne forstå, hvad det drejede sig om, og at den også kunne tage stilling til, om den ville bruge a-kraft eller ej – ikke fordi den interesserede sig for, om den fik elektrisk lys fra den ene kanal eller fra den anden kanal, men fordi den interesserede sig for, hvad det i øvrigt betød for dens tilværelse, hvis man indførte a-kraft.

Præcis det samme kan man sige om dette: befolkningen har krav på at få at vide, hvad de arbejdspolitiske, de socialpolitiske, de kulturpolitiske konsekvenser af dette kan blive. Den skal have forelagt nogle valgmuligheder, den skal være med til at træffe valget inden for de tekniske muligheder, som teknikerne har skabt for den.

Jeg er enig med fru Ritt Bjerregaard, når hun siger, at debatten godt kan foregå, selv om man skulle gå hen og træffe en beslutning om hybridnettet. Man er jo allerede begyndt at lægge det ned, men debatten er ikke foregået godt nok endnu, og derfor er jeg glad for, at fru Ritt Bjerregaard er enig med mig i, at vi skal gøre, hvad vi kan for at fremme en folkelig debat, og for at give befolkningen alle de oplysninger, der er brug

[Ingerlise Koefoed]

for – det, som jeg altså kalder befolkningen, som trafikministeren sagde.

Det er nok en misforståelse, eller også har jeg udtrykt mig uklart, hvis det er kommet til at se ud, som om jeg ikke har fået svar på mine spørgsmål gennem teknologiudvalget. Det har jeg fået. Det, jeg mener, er, at der stadig væk er en hel del uklare spørgsmål om beregningsgrundlaget, om, hvor langt nettet skal nå ud, og sådan noget, og det er de spørgsmål, vi stadig ikke har fået svar på i de debatter, vi har deltaget i, og som jeg mener vi må have belyst nærmere.

Så vil jeg til sidst sige, at man bliver ved med at sige heroppefra, at man ikke skal blande diskussionen om TV 2 og diskussionen om et hybridnet sammen, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren: hvorfor forvirrede man hele diskussionen om TV 2 her sidst på foråret ved pludselig at blande en beslutning om hybridnettet ind i den? For det var jo det, man gjorde, og det var måske derfor, man ikke fik truffet en beslutning om TV 2. Måske skyldtes det også det med reklamerne, men det er ikke det, vi diskuterer i dag.

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Fru Ingerlise Koefoed sagde, at jeg skulle have sagt, at dette er noget, der ikke kan eller skal diskuteres i befolkningen.

Jeg kan sige til fru Ingerlise Koefoed, at når hun får fortrykket, vil hun se, at jeg ikke bare ikke har sagt det, men heller ikke noget, der ligner. Jeg sagde tværtimod, at det i høj grad var ønskeligt. Men for det første sagde jeg, at det må befolkningen selv om, og for det andet sagde jeg, at vi ikke kan kommandere befolkningen til at gøre det. Jeg sagde, at mange havde deltaget, og at jeg gerne så, at mange flere deltog, men at jeg til en vis grad forstod, hvis der ikke var så mange, der gjorde det. Jeg har imidlertid aldrig sagt noget, der kan gengives med ordene, at dette skulle være noget, der ikke kan eller ikke skal diskuteres i befolkningen. Det er et frit land, vi lever i.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil bare dertil sige, at det, jeg har sagt i den forrige diskussion, og det, jeg har sagt i denne diskussion, er, at der foreligger endnu

ikke et grundlag, der er sådan, at befolkningen på en rimelig måde kan komme ind i debatten. Jeg mener, at debatten stadig væk fortrinsvis er foregået mellem teknikere, mellem embedsmænd, mellem politikere og mellem de forskellige økonomiske interessegrupper i denne sag, men jeg er da glad for, at trafikministeren gerne vil involvere så stor en del af befolkningen som muligt i debatten.

Sven Skovmand (RV):

Jeg vil gerne sige til trafikministeren, at jeg brugte ordet industristøtte, fordi det rent faktisk i forbindelse med debatten har været fremført, at den danske industri kunne have fordel af, at man traf beslutning om et hybridnet.

Jeg vil selvfølgelig understrege, at jeg ligesom fru Ingerlise Koefoed mener, at vi får både hybridnet og bredbåndsnet på et eller andet tidspunkt i fremtiden; det, der er spørgsmålet, er vel nærmest, hvor hurtigt vi skal have det. Men hvis vi fremskynder denne proces af hensyn til industrien, har vi truffet en industristøttebeslutning og ikke bare en beslutning om industristøtte, men den dårligst tænkelige form for industristøtte, nemlig den, der koster samfundet penge, fordi man træffer en beslutning, man ellers ikke ville have truffet, og som samtidig ikke rigtig fører til en udvikling af industrien.

Dette at lave råmateriale til et hybridnet er formentlig en form for industri, som vi i det lange løb slet ikke kan konkurrere med de store lande om. Man kan meget vel forestille sig, at der sker en sådan teknisk udvikling, at den danske industri på trods af det forspring, den måske får i første omgang, alligevel bliver agterudsejlet senere, og derfor tror jeg, man gør klogt i at vurdere hybridnettet ud fra de behov, der er, ud fra hvad der, om jeg så må sige, en almindelig betragtning vil være en god idé, og så se bort fra industrien. Jeg tror, det vil være det klogeste.

(Kort bemærkning).

Ole Bernt Henriksen (KF):

Når jeg tillader mig at tage ordet nu, er det som en reaktion på det, hr. Sven Skovmand sagde, og i et forsøg på måske at komme med en lille korrektion.

I mediekommissionen var man opmærksom på den betydning, det kunne have for

[Ole Bernt Henriksen]

den danske industri, der skulle producere dette hybridnet, at vi indførte det nu, og jeg mener stadig væk, det er tilfældet, at det er af betydning for Nordisk Kabel og Traad og andre lignende virksomheder. Men når der i stigende grad tales om betydningen for industrien, tænkes der også på hele den øvrige danske industri, hele det øvrige danske erhvervsliv, offentlige institutioner o.lign., som næppe vil være konkurrencedygtige uden den netkapacitet, som der tales om her. Der tales om overvågning af syge, der tales om overføring af røntgenbilleder, journaler o.lign.

Jeg ville være ganske enig med hr. Sven Skovmand, hvis det kun drejede sig om at sikre Nordisk Kabel og Traad en produktion i nogle få år, indtil vi har fået lagt nettet, og hvis det skulle være motivet, ville det være intet mindre end afsindigt, men det har mediekommissionen på intet tidspunkt tænkt på. Mediekommissionen har heller ikke tænkt på industri isoleret, men på funktionerne i hele det danske samfund.

Jeg synes, jeg var nødt til at komme med denne tilføjelse og denne korrektion fra mediekommissionen.

(Kort bemærkning).

Sven Skovmand (RV):

Jeg vil bare gentage, at såvel når det drejer sig om etableringen, som når det drejer sig om den videre brug af hybridnettet, skal man være forsigtig med at lægge alt for meget i, hvad det betyder for dansk industri. Vi har på mange områder – og ikke mindst på dette – en fremragende industri i Danmark, som er velegnet til at tage fat på ledige opgaver i de foreliggende situationer. Det kan være i Danmark, og det kan være i udlandet. Jeg synes søreme ikke, at vi skal tilrettelægge hele vores mediepolitik efter den danske industri. Jeg tror, den kan klare sig endda. Det skulle man da også tro at en konservativ som hr. Ole Bernt Henriksen ville synes.

Pia Kjærsgaard (FP):

Når man taler om hybridnet, er det jo en åbning til bredbåndnettet, som jeg også var inde på det i mit første indlæg. Så er det, man spørger sig selv, om det ikke kan gå hen og blive en af Danmarkshistoriens største fejlinvesteringer, for vi må ikke glemme, at

det net først er færdigudbygget om ca. 20 år, og derfor bliver det overhalet indenom af den udvikling, som allerede er i gang i USA. Derovre bruger man dataoverførsler direkte via satellitter til den enkelte erhvervsvirksomhed.

Arbejds-mæssigt har der også været tale om, at en masse mennesker skulle komme i arbejde i anlægsperioden. Så kan man spørge, hvor mange det kan blive til i forhold til de samlede udgifter. Jeg tror ikke, det kan stå mål med forventningerne.

Samtidig må man ikke glemme, at det er få store virksomheder, som får gavn af investeringerne, som f.eks. Nordisk Kabel og Traad. De store elektronikfirmaer synes, det er mere rigtigt med udbygning af fællesantenneanlæg og private parabolantennener, da dette vil give mindre og som følge deraf flere firmaer i indbyrdes konkurrence en mulighed for at skaffe flere arbejdspladser, og fremfor alt bliver det billigt for seerne.

»Spørgsmålet om dansk industri og forskning«, som der står i fremsættelsen til beslutningsforslaget, »som er med i forreste linje i lysleder- og informationsteknologien, får mulighed for at bevare og befæste dette forspring og med basis i hjemmemarkedet opnå en stigende eksport af disse systemer.«

Hertil kan jeg oplyse, at man i England, Tyskland, Frankrig og Holland er meget langt fremme, og at man dér har givet store statssubsidier til udviklingsprojekter på området.

Japan og USA er fuldt leveringsdygtige i færdige anlæg. Det er store kræfter, vi er oppe mod. I Japan ville man i øvrigt ikke drømme om at sende TV-programmer i lyslederkabler, men ønsker kun disse brugt til dataoverførsler. Selvfølgelig ønsker jeg ikke at forklejne dansk industri og forskning på dette område, men vil blot konstatere, at vi er oppe mod meget stærke kræfter.

Tinning (VS):

Det er jo ikke så længe siden, vi diskuterede SFs forslag om en folkelig oplysningskampagne omkring informationsteknologien. På det tidspunkt kom der en minister – i det tilfælde industriministeren – og sagde: vi synes, det er fint at informere om dette, men vi har masser af kanaler, der fungerer effektivt, vi behøver ikke mere.

[Tinning]

Et stykke tid efter kommer der en anden minister herop og siger: det ville være så dejligt, hvis befolkningen kunne være med, men det kan den ikke. Store dele af befolkningen kan slet ikke være med til at diskutere det her. De ved for lidt, de kan overhovedet ikke overskue det.

Og så kunne det egentlig være sjovt at vide, hvorfor ministrene overhovedet går herop, for begge dele kan jo ikke være rigtigt. Enten har vi ikke tilstrækkeligt med folkelig oplysning og effektive kanaler til information om disse ting, eller også har vi det, og hvis vi har tilstrækkelige kanaler, kan det vel ikke være sådan, at man uden videre skal acceptere, at brede kredse af befolkningen ikke kan være med til at føre denne diskussion.

Jeg synes egentlig også, at trafikministeren skylder os en konklusion. Er det bare i orden, at størstedelen af befolkningen efter ministerens udsagn ikke kan overskue, hvad dette drejer sig om, og ikke kan deltage i debatten? Må vi bare sige: ja, sådan kan det gå, og så må vi støtte os på deres kritiske sans – eller hvad?

For det andet kunne jeg godt tænke mig at vide, om ministeren virkelig har tænkt sig at ophøje det til et generelt synspunkt, at hvis teknik er kendt og udviklet, skal den stilles til rådighed for befolkningen. Gælder det alle former for teknik? Det var da et uhyre interessant standpunkt, om man så må sige, idet en stor del af det, ministerens kolleger går rundt og laver, faktisk handler om at lægge forskellige retningslinjer for, hvilken teknik der skal ud hvilke steder.

Jeg synes, hr. Ole Bernt Henriksen skulle give os et konkret eksempel. Jeg er for så vidt enig med fru Ritt Bjerregaard i – og i dag har vi jo set en helt enestående samarbejdsånd mellem fru Ritt Bjerregaard og hr. Ole Bernt Henriksen – at selvfølgelig skal vi ikke diskutere, hvor meget det betyder lige nøjagtig for den, der putter kablerne ned. Det, det handler om, er, hvad det betyder for dansk industri og for forskellige dele af den offentlige sektor. Vi sakker helt bagud, hvis vi ikke er opmærksom på det. Det, fru Ritt Bjerregaard sagde, var sådan set: er det nødvendigt med en fremskyndet planlægning eller ej?

Så kommer hr. Ole Bernt Henriksen og fortæller op og ned og frem og tilbage om alle de muligheder, der er, og nævnte så ét

konkret eksempel, nemlig hospitalerne. Kunne hr. Ole Bernt Henriksen ikke komme op og fortælle os, hvor mange hospitaler hr. Ole Bernt Henriksen forestiller sig der vil sende røntgenbilleder og journaler frem og tilbage? Hvor meget forestiller hr. Ole Bernt Henriksen sig at hospitalerne vil gøre brug af de tjenester, vi diskuterer her og nu? Og jeg vil ikke bare vide, hvor meget hr. Ole Bernt Henriksen forestiller sig, selv om det for så vidt kan være meget interessant, men det, der er endnu mere interessant, er, hvad hr. Ole Bernt Henriksen bygger sine forestillinger på, for hele problemet i denne diskussion er jo lige præcis, at man kan sige meget op og ned og frem og tilbage og påstå, at handler vi ikke nu, falder vi tilbage. Hvad vi savner, er den egentlige dokumentation, og fremfor at snakke generelt så lad os tage ét område: røntgenbilleder, journaler, hospitaler.

(Kort bemærkning).

Ole Bernt Henriksen (KF):

Dette er jo ikke en diskussion mellem teknikere, det er en politisk diskussion, og jeg vil derfor nøjes med at henvise hr. Tinning til den litteratur, som vi, der har beskæftiget os med dette i mediekommissionen og andre steder, har fået. Jeg vil dog ikke være betænkelig ved at nævne et enkelt konkret eksempel.

Det er nødvendigt i et samfund som vort, at industrier, der ligger i svage områder – det er jo også noget, der går gennem diskussionen her – kan betjene sig af computerhjulp til produktionsudstyr, og det vil de meget tit gøre fra databaser transporteret over meget lang afstand. Der blev efterlyst et konkret eksempel. Her har jeg nævnt ét, men man kunne nævne andre: adgang til billig databasekapacitet transporteret over meget store afstande; adgang til stadig billigere telefon-takster er jo et afgørende konkurrenceparameter for dansk industri; jeg har nævnt hospitalerne; adgang til at transportere breve og lignende forsendelser over store afstande med meget store hastigheder.

Man kunne nævne et utal af eksempler, som jeg ikke som politiker skal stå og opregne og dokumentere her, for det er, hr. Tinning, ikke vores opgave, men jeg synes, det er vores opgave at gå ud og se på, hvilken diskussion der foregår i samfundet, hvilke

[Ole Bernt Henriksen]

råd socialdemokratiet måske får fra fagbevægelsen, fra fagforeninger rundt omkring, der ved noget om dette, hvilke råd vi får fra vælgere, der arbejder med det, hvilke råd landbrugets folk får, hvilke råd folk rundt omkring i landet får. Det er nyt for mig, at det, jeg står og siger her, hr. Tinning, skulle være så forunderligt. For mig og for de fleste andre tilstedeværende er det noget ganske nærværende og naturligt.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Hr. Ole Bernt Henriksen talte tidligere i dag om, at man kan få så mange informationer, at der ikke kommer det fjerneste ud af noget af det, og det forekommer mig, at det seneste indlæg var et lyslevende eksempel på lige præcis det fænomen.

Det, som jeg bad hr. Ole Bernt Henriksen om, var selvfølgelig ikke at fortælle mig, hvad man kunne tænke sig at virksomheder kunne bruge ud i fremtiden. Man kan tænke sig så meget, og jeg vil også gerne bidrage med at tænke med hr. Ole Bernt Henriksen, men det var ikke det, det drejede sig om. Det, det drejede sig om, var, at hr. Ole Bernt Henriksen kom herop og sagde: en af de ting, som vi kan bruge dette til, vil f.eks. være, at hospitalerne kan sende journaler og røntgenbilleder frem og tilbage. Og så sagde jeg: ja men lad os nu få denne diskussion ned på jorden. Lad os holde op med at diskutere: hvad kunne man forestille sig? Lad os i stedet for snakke om: hvad har vi af undersøgelser og analyser, der peger på et eller andet eksisterende behov, som vi nødvendigvis må tilfredsstille, ikke om et år, ikke om to år, men her og nu? Så spurgte jeg hr. Ole Bernt Henriksen: vil hospitalerne f.eks. være et sådant område? Hvad ved vi? Hvad har vi af undersøgelser? Og hr. Ole Bernt Henriksen svarer med et mindre indlæg om computerstyret produktionsudstyr og billige telefon-takster. Det må have lov til at stå for sig selv.

Ritt Bjerregaard (S):

Blot en enkelt bemærkning til hr. Tinning, fordi jeg synes, at efterlysningen af en lang række ting passende kan finde sted i udvalget; dér kan vi få samlet ind, hvad der er.

Men når jeg tog ordet, var det i og for sig mest for at understrege, at jeg tror, at i mange af disse diskussioner om den nye teknik bliver det et spørgsmål om at turde satse på nogle tidspunkter, hvor man umuligt kan have alle oplysninger fremme om, hvilke resultater en given teknik fører til, og da synes jeg, at det, der kan være væsentligt, er, at man i givet fald fastlægger en planlægning, sætter en folkelig proces i gang, samtidig med at vi herinde kan få behandlet alle de forskellige oplysninger, der kommer frem i en sådan proces. Jeg synes, det ville være for meget forlangt, at vi i dag skulle kunne overskue alle konsekvenserne af den udvikling, som er påbegyndt, og jeg synes, at fordelen ved, at vi debatterer dette i dag og har teknologiudvalget, er, at vi får mulighed for at følge med i noget af det, der foregår.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Det skal så blive den sidste. Jeg er faktisk fuldstændig enig med fru Ritt Bjerregaard om de generelle linjer. Selvfølgelig kan vi ikke forlange at få alting at vide om, hvad der sker om 15 år. Det ville da være forfærdeligt, hvis vi gjorde det, det ville resultere i 100 pct. handlingslammelse. Det ville være en håbløs indgang til dette problemområde. Enig. Det kræver selvfølgelig også et nødvendigt element af satsning at gå ind på området ny teknologi. Enig.

Det, vi skal afveje, er vel i virkeligheden: hvornår skal der satses, hvornår må vi stille lidt større krav til undersøgelses- og dokumentationsmateriale, og – ikke mindst – hvornår må vi stille nogle krav til det folkelige engagement, den folkelige debat?

Og da er vores holdning her og nu til bastardnettet, at der er så lidt oplyst om det, der er så lidt folkelig forståelse for og debat om det, at der ikke sker noget ved at sige: det, der er det vigtigste på det felt overhovedet, er at få bredt debatten ud. Og så har vi selvfølgelig alle mulige visioner om alt det, der kan ske med industrien, hvis vi ikke går i gang lige nu. Det er der så ikke noget at gøre ved. Men jeg er enig i den afvejning, og vi skal selvfølgelig ikke diskutere: skal vi vide alt om, hvordan verden ser ud om 10 år, for at gå i gang? Det ville være lidt dumt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til det under dagsordenens punkt 4 nedsatte udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 33:

Forslag til lov om ændring af lov om begrænsning af energiforbruget i bygninger. (Ændret finansiering af energikonsulentordningen). (Fremsat 24/10 84).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Svend Andersen (S):

Finansministeren har jo endnu en gang været ude med raslebøssen i de forskellige ministerier, og boligministeren har endnu en gang givet et bidrag, for det, det drejer sig om, er jo ikke at begrænse energiforbruget, men at skaffe øgede afgifter ind i statskassen.

Jeg vil straks sige, at selv om det er et beskeden beløb, er vi i socialdemokratiet imod, at regeringen gradvis pålægger borgerne nye afgifter, og når vi er det, er det, fordi vi godt vil være med til at se på, om det er muligt at ændre statens indtægter, herunder også se på en omfordeling af de byrder, som skal pålægges borgerne, men vi vil se på det på et bredere felt og ikke, som det er tilfældet her, ved, at der daglig pålægges borgerne nye afgifter.

Det sidste, vi har set fra boligministerens side, er jo, at der er udsendt en meddelelse til de almennyttige boligselskaber om, at gebyret for at få en almennyttig boligsag behandlet i ministeriet er blevet forhøjet med 300 pct. fra ca. 600 kr. pr. bolig til ca. 1.800 kr. pr. bolig.

Vi vil som sagt godt være med til at se på en ændret fordeling af byrderne, men ikke på denne måde.

Vi har stillet forslag gennem vores forslag til en skattereform, for vi mener, det er meget mere fornuftigt at se på en omfordeling fremfor at lave disse små ting, som regeringen gør her.

Det fremgik af boligministerens bemærkninger, at det ikke er beregnet, hvor meget det administrativt vil koste at opkræve disse 4,2 mill. kr., og det kunne være meget interessant at få at vide, hvad f.eks. en energikonsulent mente der var af besværligheder ved dette forslag.

Svend Åge Petersen (KF):

Vi har her i Danmark vist omverdenen, hvordan energibesparelser skal opnås, ja, vi har faktisk været det land i Europa, der har haft den største besparelse på energiforbruget til opvarmning. Den såkaldte energikrise i 1973 satte gang i de mange initiativer, der nu har ført til disse gode resultater. Den voldsomme prisstigning på energien har selvfølgelig animeret til at spare på forbruget, og det offentliges tilskud til udførelse af diverse energibesparende foranstaltninger har været medvirkende til, at der er blevet investeret mange penge og mange kræfter i disse arbejder til gavn for beskæftigelsen, samtidig med at det har medført den kraftige reduktion af energiudgifterne for såvel den enkelte som for samfundet.

Der er mange muligheder for at udføre energibesparende foranstaltninger på en uhensigtsmæssig måde, ja, endog direkte til skade for den enkelte bolig. Derfor har der været beskikket ca. 1.200 energikonsulenter. Disse, der har erfaring fra byggebranchen og efteruddannelser inden for netop det energibesparende område, har vejledet brugerne om, hvilke foranstaltninger der var økonomisk fornuftige at udføre, og hvordan de fagligt korrekt kunne udføres, således at skader på bygningerne kunne undgås. En sådan vejledning er indtil nu sket i ca. 300.000 tilfælde ved udarbejdelse af varmesynsrapporter for de enkelte boliger.

Dette lovforslag fra boligministeren ændrer ikke ved denne fornuftige fremgangsmåde, men lægger kun op til, at der også på dette område skal ske en øget brugerbetaling.